

Sygn. akt IV P-upr 244/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 listopada 2015 r.

Sąd Rejonowy w Krośnie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSR Mariusz Szwałt
Protokolant:	Dorota Korzec

po rozpoznaniu w dniu 12 listopada 2015 r. w Krośnie

sprawy z powództwa **E. S.**

przeciwko (...) **w I.**

o zapłatę

I zasądza od pozwanego (...) w I. na rzecz powoda E. S. kwotę 2983 zł 08 gr. (słownie: dwa tysiące dziewięćset osiemdziesiąt trzy złotych 08/100) z ustawowymi odsetkami od dnia 28 lipca 2014r. do dnia zapłaty – tytułem odprawy

II w pozostałym zakresie powództwo oddala

III nakazuje Skarbowi Państwa – Kasa Sądu Rejonowego w Krośnie ściągnąć od pozwanego (...) w I. kwotę 100 zł (słownie: sto złotych) – tytułem opłaty od pozwu, której powód nie miał obowiązku uiścić.

Sygn. akt IV P-upr 244/15

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 12 listopada 2015 roku

Powód E. S. w pozwie złożonym na urzędowym formularzu przeciwko pozwanemu (...) w I. wniósł o zasądzenie od pozwanego kwoty 2 983,08 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 16 maja 2014 r. do dnia zapłaty. Do protokołu rozprawy w dniu 12 listopada 2015 r. powód oświadczył, że rezygnuje z żądania zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwu powód podniósł, że zatrudniony był u pozwanego od 1983 r. do maja 2014 r. na stanowisku kierowcy (...) na czas nieokreślony. 16 maja 2014 r. powód rozwiązał umowę o pracę z pozwanym na podstawie art. 55 § 1⁽¹⁾k.p. Powód od 25 kwietnia 2014 r. do dnia rozwiązania umowy o pracę przebywał na zwolnieniu lekarskim. Z dniem 15 kwietnia 2014r. powód nabył prawo do renty, dlatego powodowi przysługuje odprawa rentowa. Pozwany mimo wielu obietnic, nie wypłacił powodowi świadczenia.

W odpowiedzi na pozew pozwany (...) w I. wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew pozwany zarzucił, że stosunek pracy powoda nie ustał w związku z przejściem na rentę, lecz w wyniku jego rozwiązania przez samego powoda w trybie art. 55 § 1¹ k.p. W oświadczeniu rozwiązującym umowę o pracę powód nic nie wspominał, że rozwiązuje umowę w związku z przejściem na rentę. Intencją powoda było rozwiązanie umowy o pracę z winy pracodawcy i uzyskanie stosownego odszkodowania oraz odprawy. Brak jest związku pomiędzy rozwiązaniem umowy o pracę a przejściem na rentę.

Sąd rozpoznał sprawę w postępowaniu uproszczonym

Bezspornym jest, że ewentualnie należna powodowi kwota tytułem odprawy rentowej to suma 2983,08 zł

Sąd ustalił i zważył, co następuje :

Na podstawie umowy o pracę z dnia (...)1983 r. poprzednik prawny pozwanego (...)w K. zatrudnił powoda E. S. w dziale (...) na czas nieokreślony w pełnym wymiarze czasu pracy, powierzając mu obowiązki kierowcy (...)

W piśmie z dnia 16 maja 2014 r. powód złożył oświadczenie, iż na podstawie art. 55 §1¹ k.p. rozwiązuje z pozwanym umowę o pracę bez zachowania okresu wypowiedzenia.

1). Z powodu ciężkiego naruszenia podstawowych obowiązków pracodawcy, które polegało na tym, że pracodawca, co najmniej od września 2011 r. do (...) sierpnia 2012 r. świadomie i umyślnie nie przeciwdziałał mobbingowi skierowanemu przeciwko powodowi, a wręcz stosował go. Działania te polegały na:

-uporczywym i długotrwałym nękanii, zastraszaniu, wywołując u pracownika zaniżoną ocenę przydatności zawodowej, powodujące lub mające na celu poniżenie, ośmieszenie pracownika, w tym wyeliminowanie z zespołu współpracowników w dniu (...) sierpnia 2012 r., które polegało na nieuzasadnionym rozwiązaniu umowy o pracę w trybie art. 52 § I pkt 1 k.p. Tym samym pracodawca ciężko naruszył podstawowe obowiązki pracodawcy określone w art. 94 § 1 w związku z § 2, 3.

Pan Prezes Zarządu (...) S.A R. S. działając w imieniu pracodawcy stosował wobec pracownika w okresie od września 2011 r. do (...) sierpnia 2012 r. mobbing, który w szczególności polegał na:

oddziaływaniu zaburzającym możliwości komunikowania się w tym:

- ograniczaniu przez pracodawcę możliwości wypowiedzenia się, stałym przerywaniu wypowiedzi, reagowanie na uwagi krzykiem i głośnym wymyślaniem, ciągłym krytykowaniu wykonywanej pracy i prowadzonej działalności (...), ustne groźby i pogróżki, ograniczanie kontaktu przez poniżające, upokarzające gesty i spojrzenia, różnego rodzaju aluzje niewyraźne i wyrażane wprost.

Oddziaływaniu zaburzającym stosunki społeczne w tym:

- unikanie przez przełożonego rozmów, a jeżeli do nich dochodziło, nie dawanie swobodnej możliwości odezwania się, częste traktowanie jak powietrze.

Działania mające na celu zaburzenie społecznego odbioru pracownika w tym:

- mówienie często źle za plecami, rozsiewanie plotek, podejmowanie prób ośmieszenia, wytykanie braku wykształcenia, fałszywa ocena zaangażowania w pracy, używanie sprośnych przezwisk i inne wyrażenia mające mnie poniżyć w odbiorze przez współpracowników, często publicznie w gronie kilkunastu lub kilkudziesięciu osób biorących w spotkaniu udział.

Działania mające wpływ na jakość sytuacji życiowej i zawodowej w tym :

- odbieranie zadań przydzielonych wcześniej do wykonania bez uzasadnionej przyczyny.
- podważanie wiedzy i umiejętności.
- rozgłaszanie publicznie za pomocą (...), iż powód dopuścił się ciężkiego naruszenia obowiązków pracowniczych oraz, że dopuścił się czynów penalizowanych w kodeksie karnym. Zarzuty okazały się również bezprawne i bezpodstawne.

Działania mające szkodliwy wpływ na zdrowie to:

- wyrządzenie szkód psychicznych w miejscu pracy i w miejscu zamieszkania.
- regularne nękanie psychiczne.
- utrwalanie w środowisku pracy negatywnych opinii o osobie pracownika jako konfliktowej i przewrażliwionej, po zwolnieniu z pracy powód nie był w stanie wykonywać swojego ulubionego zawodu, również obecnie po przywróceniu mu do pracy, wymaga pomocy lekarzy specjalistów.

Pomimo orzeczeń sądowych przywracających pracownika do pracy od (...)kwietnia 2014 r. działania pracodawcy i wytwarzana nieznosna atmosfera wokół powoda szczególnie uprzedzenie pracodawcy nie uległo zmianie do dnia rozwiązania umowy o pracę.

2). Ciężkie naruszenie podstawowych obowiązków pracodawcy polegało również na tym, że pracodawca w okresie od września 2011 r. do (...) sierpnia 2012 r. dyskryminował pracownika i nie przeciwdziałał dyskryminacji w zatrudnieniu, wręcz świadomie i umyślnie je naruszał w szczególności za (...) i tym samym naruszył art. (...) k.p.

3). Ponadto pracodawca dopuścił się ciężkiego naruszenia podstawowych obowiązków pracodawcy, które polegało na tym, iż pracodawca, co najmniej od 2012 r. świadomie i celowo nie wypłacał w terminie wynagrodzenia również za kwiecień 2014 r. w ustalonym w (...)terminie do 10 dnia następnego miesiąca tak, więc pracodawca za miesiąc kwiecień 2014 r. nie wypłacił do dnia 16 maja 2014 r. w ustalonym terminie wynagrodzenia, dysponując bezprawnie wynagrodzeniem pracownika, tym samym pracodawca naruszył art. 94 pkt. 5 k.p.

4). Pracodawca pomimo wezwania przedsądowego pismem z dnia 25 kwietnia 2014 r. nie naliczył i nie wypłacił do dnia 16 maja 2014 r. wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy od dnia (...) sierpnia 2012 r. do 24 kwietnia 2014 r. art. 56 § 1 k.p., związku art. 57 § 2 k.p.

5). Pracodawca pomimo wezwania pismem z dnia 09 maja 2014 r. nie wydał właściwego i nowego świadectwa pracy do dnia 16 maja 2014 r., czym naruszył art. 97 § 3 k.p.

Świadectwo pracy z dnia (...) 2014 r. stwierdza, że powód zatrudniony był u pozwanego w okresie od(...)1983 r. do 15 maja 2014r.

W kwietniu 2014r. powód wystąpił do (...) Oddział w J. o przyznanie mu renty z tytułu niezdolności do pracy. Wniosek powoda ZUS rozpatrzył pozytywnie. Po rozwiązaniu umowy o pracę powód nigdzie nie pracował i nie zarejestrował się jako bezrobotny. Nie otrzymywał też zasiłku chorobowego, bo ZUS poinformował go, iż wstrzymuje jego wypłatę do czasu rozpoznania wniosku o rentę. Od 25 kwietnia 2014r. do 16 maja 2014r. powód otrzymywał świadczenie za czas choroby. Od momentu otrzymania renty powód nigdzie nie pracuje, utrzymuje się tylko z renty.

Powód przebywał na zwolnieniu lekarskim od 25 kwietnia do 16 maja 2014 r.

Decyzja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J. z dnia 28 lipca 2014 r. stwierdza, iż renta z tytułu częściowej niezdolności do pracy przysługuje E. S. od 1 kwietnia 2014 r.

Dowód : akta osobowe powoda, zeznania powoda k.37, decyzja ZUS k.10, akta organu rentowego

Sąd dał wiarę zeznaniom powoda, bowiem są jednolite i nie ma w nich sprzeczności.

Sąd dał wiarę dowodom z dokumentów, których wiarygodność nie budzi wątpliwości, a strony im nie zaprzeczyły.

Artykuł 100 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. nr 153, poz. 1227 ze zm.) stanowi, że prawo do świadczeń określonych w ustawie powstaje z dniem spełnienia wszystkich warunków wymaganych do nabycia tego prawa, z zastrzeżeniem ust. 2.

Zgodnie natomiast z ust. 2 tego artykułu jeżeli ubezpieczony pobiera zasiłek chorobowy, świadczenie rehabilitacyjne lub wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy wypłacane na podstawie przepisów kodeksu pracy, prawo do emerytury, renty z tytułu niezdolności do pracy lub renty szkoleniowej powstaje z dniem zaprzestania pobierania tego zasiłku, świadczenia lub wynagrodzenia.

Wskazany powyżej artykuł określa zasadę, iż prawo do renty lub emerytury powstaje z dniem zaprzestania pobierania zasiłku chorobowego, świadczenia rehabilitacyjnego lub wynagrodzenia za czas niezdolności za pracę.

Artykuł 92¹ § 1 k.p. stanowi, że pracownikowi spełniającemu warunki uprawniające do renty z tytułu niezdolności do pracy lub emerytury, którego stosunek pracy ustał w związku z przejściem na rentę lub emeryturę, przysługuje odprawa pieniężna w wysokości jednomiesięcznego wynagrodzenia.

Prawo do odprawy jest prawem powszechnym. Nie jest uzależnione od sposobu rozwiązania umowy o pracę ani od tego, która ze stron dokonuje jej rozwiązania. Nie zależy też od charakteru umowy (na czas określony czy na czas nie określony) ani od czasu trwania umowy terminowej (kilka tygodni, miesięcy czy dłużej). Zatem mimo istnienia wątpliwości co do celu, jaki przyświecał stronom przy podejmowaniu decyzji o rozwiązaniu umowy o pracę, nie można tracić z pola widzenia, że rozwiązanie stosunku pracy doprowadziło do skorzystania przez pracownika z przysługujących mu uprawnień z ubezpieczenia społecznego, które jest naturalną i zagwarantowaną prawem konsekwencją utraty zdolności do pracy, posiadania wymaganego okresu zatrudnienia i powstania niezdolności do pracy w odpowiednim czasie (tak kom. (...) K. A.).

Rozważania nad treścią art. 92¹ § 1 k.p. pozwalają przyjąć, że nabycie prawa do odprawy pieniężnej zależy od powstania następujących okoliczności: spełnienia przez pracownika warunków uprawniających do renty lub emerytury, ustania stosunku pracy, zmiany statusu prawnego pracownika z pracownika na osobę pobierającą określone świadczenie oraz związku między ustaniem stosunku pracy a przejściem pracownika na rentę lub emeryturę. Z punktu widzenia przedmiotowej sprawy istotne znaczenie ma ostatnia z wymienionych przesłanek, tj. "związek" między rozwiązaniem stosunku pracy a przejściem pracownika na rentę czy emeryturę. W tej kwestii wielokrotnie wypowiedział się Sąd Najwyższy.

W wyroku z dnia 8 grudnia 1993 r., I PRN 111/93 stwierdził, że przewidziany w przepisach regulujących prawo do odprawy związek między rozwiązaniem stosunku pracy a nabyciem prawa do emerytury lub renty inwalidzkiej może mieć nie tylko charakter przyczynowy lub czasowy, ale także funkcjonalny. Ten ostatni związek występuje wtedy, gdy rozwiązanie stosunku pracy następuje przed spełnieniem warunków uprawniających do emerytury lub renty inwalidzkiej, ale nabycie prawa do jednego z tych świadczeń i przyznanie świadczenia po ustaniu zatrudnienia jest konsekwencją sytuacji bezpośrednio poprzedzającej rozwiązanie stosunku pracy. Wyrażenie "w związku" jest bowiem szersze od wyrażenia "z powodu" i pozwala objąć prawem do odprawy te sytuacje, w których rozwiązanie stosunku pracy nie zbiega się ściśle w czasie z nabyciem przez pracownika prawa do emerytury lub renty inwalidzkiej. Podobnie wypowiedział się SN w wyroku z dnia 30 marca 1994 r. I PRN 10/94 stwierdzając, że na podstawie art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych (Dz. U. Nr 31, poz. 214 ze zm.) pracownik nabywa prawo do odprawy emerytalnej także wtedy, gdy złożył on wniosek o przejście na emeryturę w czasie nieprzerwanego pobierania zasiłku chorobowego po ustaniu stosunku pracy, a prawo do emerytury nabył bezpośrednio po wyczerpaniu okresu zasiłkowego. W uzasadnieniu SN wskazał, iż warunek przejścia na emeryturę lub rentę spełniony jest wtedy, gdy między uzyskaniem prawa do jednego z tych świadczeń a rozwiązaniem stosunku

pracy istnieje ścisły związek czasowy, lub gdy pracownik uzyskuje powyższe prawo po wyczerpaniu okresu pobierania zasiłku chorobowego z tytułu choroby, która rozpoczęła się w czasie trwania zatrudnienia.

W przedmiotowej sprawie powód 15 kwietnia 2014 r. złożył wniosek do organu rentowego o przyznanie mu renty. Powód przebywał na zwolnieniu lekarskim od 25 kwietnia do 16 maja 2014 r.

Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 4 czerwca 1991 r. I PZP 17/91 stwierdził, że pracownik, który wypowiedział stosunek pracy i uzyskał rentę inwalidzką w związku z chorobą, która rozpoczęła się przed upływem okresu wypowiedzenia i trwała nieprzerwanie do chwili wyczerpania okresu zasiłkowego, ma prawo do odprawy przewidzianej w art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych. W uzasadnieniu tej uchwały SN skonstatował, że zyskanie prawa do renty zwykle poprzedzone jest długotrwałą chorobą, która jeśli zaczyna się w czasie trwania stosunku pracy, to może trwać i po ustaniu tego stosunku. W następstwie rozwiązania stosunku pracy przez pracownika, w końcowym efekcie doszło do przyznania mu renty inwalidzkiej, co oznacza, że między tymi zdarzeniami występuje wyraźny związek w tym sensie, że gdyby nie rozwiązanie stosunku pracy to pracownik prawdopodobnie nie wystąpiłby o przyznanie renty inwalidzkiej. Nie tyle więc ważny jest tu zamiar pracownika, że chce przejść na rentę lub emeryturę, ile rzeczywisty skutek (efekt), który sprowadza się do tego, iż w istocie na tę emeryturę lub rentę przechodzi. Pojęcie "przejścia na rentę lub emeryturę" interpretowane powinno być przede wszystkim w kategoriach obiektywnych, a więc przy uwzględnianiu, czy ostatecznie pracownik korzysta z renty lub emerytury po zaprzestaniu zatrudnienia. Wystarczy, jeżeli zachodzi określone następstwo w czasie lub też związek czasowy między rozwiązaniem stosunku pracy a uzyskaniem emerytury lub renty inwalidzkiej. Ważne jest więc jedynie zachowanie określonego następstwa w czasie między rozwiązaniem stosunku pracy a uzyskaniem renty lub emerytury.

Za Sądem Najwyższym stwierdzić należy, że w wielu przypadkach przejście pracownika na rentę następuje po dłuższym czasie od ustania jego zatrudnienia, jednak bezpośrednio po zaprzestaniu pobierania świadczenia związanego ze zwolnieniem lekarskim. Nabycie bowiem prawa do renty inwalidzkiej jest bezpośrednio poprzedzone okresem choroby, na którą pracownik zapadł jeszcze przed rozwiązaniem stosunku pracy.

Zatem nie ma racji pozwany twierdząc, że odprawa powodowi nie przysługuje w związku z brakiem związku pomiędzy rozwiązaniem stosunku pracy, a przejściem na rentę. W niniejszej sprawie, jak w wielu podobnych, rozwiązanie przez powoda umowy o pracę bez wypowiedzenia nastąpiło w czasie pobierania świadczenia chorobowego, zaś decyzja organu rentowego, stwierdzająca prawo pracownika do renty wydawana jest dopiero po upływie pewnego okresu czasu. Związek czasowy występuje w tym wypadku poprzez następstwo w czasie, o którym wypowiada się Sąd Najwyższy także w uzasadnieniu wyroku z dnia 4 października 2006 r. II PK 14/06 SN stwierdzając, że „pracownik stał się bowiem niezdolny do pracy w czasie zatrudnienia, a tylko ze względu na pobieranie zasiłku chorobowego po rozwiązaniu stosunku pracy nie dochodziło do przyznania mu prawa do świadczenia rentowego i jego wypłaty. Tym samym "przejście na rentę" następowało w wyniku rozwiązania stosunku pracy. Wystarczy bowiem, że występuje określone następstwo w czasie o charakterze funkcjonalnym między rozwiązaniem stosunku pracy a uzyskaniem renty inwalidzkiej lub emerytury. /por. też uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2000 r. sygn. III ZP 18/99/.

Nie można przyjąć, że pracownik który przechodzi na emeryturę czy rentę ma być pozbawiony odprawy tylko dlatego, że korzysta z dobrodziejstwa rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia, z powodu ciężkiego naruszenia przez pracodawcę jego podstawowych obowiązków. W sprawie istnieje bowiem związek pomiędzy ustaniem zatrudnienia, a przejściem powoda na rentę. Powód zamienił status pracownika na status rencisty.

Zatem w sprawie wystąpił związek czasowy, a także związek funkcjonalny pomiędzy zakończeniem zatrudnienia powoda u pozwanego, a nabyciem przez niego renty. A skoro tak, to nabył on rentę z tytułu niezdolności do pracy w związku z ustaniem zatrudnienia.

Mając powyższe na uwadze sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2 983,08 zł. tytułem odprawy rentowej z ustawowymi odsetkami od dnia 28 lipca 2014 r. do dnia zapłaty przyjmując, że roszczenie powoda o odprawę stało się wymagalne z dniem nabycia prawa do renty, tj. z dniem wydania decyzji przez organ rentowy dnia 28 lipca 2014 r.

Sąd powództwo w zakresie żądania odsetek od 16 maja 2014 r. oddalił.

Na mocy art. 98 k.p.c. i art. 96 ust. 1 pkt. 4 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych z dnia 28 lipca 2005 r. / Dz. U. z 2014 r. poz. 1025/ nie mają obowiązku uiszczenia kosztów sądowych pracownik wnoszący powództwo lub strona wnosząca odwołanie do sądu pracy i ubezpieczeń społecznych, z zastrzeżeniem art. 35 i 36. Natomiast z godnie z art. 113 ust. 1 w/w ustawy kosztami sądowymi, których strona nie miała obowiązku uiścić lub których nie miał obowiązku uiścić kurator albo prokurator, sąd w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji obciąży przeciwnika, jeżeli istnieją do tego podstawy, przy odpowiednim zastosowaniu zasad obowiązujących przy zwrocie kosztów procesu. W związku z tym na mocy art. 28 pkt. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1025) Sąd nakazał Skarbowi Państwa – Kasa Sądu Rejonowego w Krośnie ściągnąć od pozwanego kwotę 100 zł. tytułem opłaty od pozwu, której powód nie miał obowiązku uiścić.